

Nr 51.

Ankom till riksdagens kansli den 6 april 1945 kl. 7 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag å kapitalbudgeten för budgetåret 1945/46, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

Statens allmänna fastighetsfond.

1:o) **Ändringsarbeten inom gymnastikhuset vid Uppsala universitet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under kapitalbudgeten gjorda förslag (bilaga 6, punkt 1, s. 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1945, vilket avser inredande av en mottagningslokal för studentkårens läkare, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ändringsarbeten inom gymnastikhuset vid Uppsala universitet* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 23 500 kronor.

2:o) **Uppförande av nybyggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 2—5) föreslagit riksdagen att till Uppförande av nybyggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 800 000 kronor.

Anslag till ifrågavarande byggnadsföretag anvisades ursprungligen av 1937 och 1938 års riksdagar med 150 000 kronor på riksstaten och 1 150 000 kronor på beredskapsstat. 1939 års riksdag upptog ytterligare 300 000 kronor på riksstaten. Byggnadsföretaget kom emellertid till följd av krigsutbrottet icke till stånd. Av de på riksstaten uppförda medlen, tillhopa 450 000 kronor, ha 410 000 kronor indragits till statsverket. Av återstående 40 000 kronor återstår 32 000 kronor odisponerade.

På initiativ av den nyutnämnde institutionsföreståndaren, professorn B. Edlén, har nu *byggnadsstyrelsen* föreslagit ny utredning rörande byggnadsföretaget. Kostnaderna ha beräknats till i runt tal 1 560 000 kronor, varför,

efter avdrag av förutnämnda belopp av 32 000 kronor, skulle erfordras en medelsanvisning av i runt tal 1 530 000 kronor.

1940 års *civila byggnadsutredning* har yttrat sig i ärendet och därvid framhållit bland annat, att en framför allt ur driftkostnadssynpunkt viktig fråga vore planläggningen av värmecentralen. Icke mindre än fyra nya institutionsbyggnader vore avsedda att förläggas till området invid vattentornet, däribland den nu ifrågavarande fysiska institutionen. Utredningen funne det välbelänt, att vid det fortsatta planerandet av dessa byggnader möjligheten att centralisera värmeanläggningen allvarligt beaktades. Huru en dylik centralisering lämpligast skulle komma till stånd, torde böra göras till föremål för särskilt övervägande.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgått anvisade riksdagen redan för budgetåret 1937/38 ett reservationsanslag av 150 000 kronor till påbörjande av en nybyggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund. Sedermera anvisade riksdagen för budgetåret 1939/40 för ändamålet ett reservationsanslag av 300 000 kronor. Av olika skäl har byggnadsföretaget emellertid ännu icke kommit till utförande. Vid anmälan av denna byggnadsfråga i 1937 års slatsverksproposition framhöll föredragande departementschefen, att åtgärder för tillgodoseende av förbättrade lokalförhållanden för fysiska institutionen vore oundgängliga. Behovet av nya lokaler har under den tid, som sedan dess förflutit, än mer skärpts. Ett ytterligare uppskov med ifrågavarande byggnadsföretag anser jag därför icke försvarbart.

Byggnadsstyrelsen har nu framlagt ett nytt förslag till nybyggnad för fysiska institutionen. Detta förslag, som i princip godkänts av den nuvarande institutionsföreståndaren, avser uppförande av en huvudbyggnad med forsknings- och undervisningslokaler, en flygelbyggnad, inrymmande verkstäder och panncentral, samt en vaktmästarbostad. Byggnadskostnaderna ha beräknats till 1 560 000 kronor, varav 30 000 kronor för vaktmästarbostaden, medan kostnaderna för byggnadsföretagets utförande enligt det före kriget uppgjorda förslaget beräknats numera uppgå till 1 800 000 kronor. Det nu framlagda byggnadsförslaget synes vara ägnat att läggas till grund för upprättande av slutgiltiga ritningar. *Civila byggnadsutredningen*, som funnit sig kunna i huvudsak godkänna förslaget, har emellertid framställt vissa erinringar, vilka från min sida föranleda följande uttalanden. Den föreslagna demonstrationssalen, som byggnadsutredningen ansett böra uteslutas, finner jag vara av sådan betydelse, att den bör komma till stånd. Rumshöjden inom verkstadslokalerna synes kunna sänkas något, men i övrigt torde verkstadslokalernas storlek icke böra begränsas. I stället bör övervägas, huruvida lokalerna lämpligen kunna utnyttjas jämväl för annan institutions räkning. Jag förutsätter, att de av byggnadsutredningen i övrigt framställda erinringarna göras till föremål för noggrant övervägande vid uppgörande av det slutliga förslaget. Vad byggnadsutredningen anfört beträffande önskvärdheten av en centralisering av värmeanläggningen för nu ifrågavarande nybyggnad och övriga i närheten planerade institutionsbyggnader synes mig värt allt beaktande, och jag förutsätter, att byggnadsstyrelsen ägnar uppmärksamhet åt denna fråga.

Kostnaderna för byggnadsföretagets utförande ha såsom förut nämnts beräknats till 1 560 000 kronor, varav 30 000 kronor för vaktmästarbostaden. Kostnaderna för sistnämnda ändamål torde såsom byggnadsutredningen föreslagit böra begränsas till 25 000 kronor. I övrigt har jag icke funnit anledning till erinran mot kostnadsberäkningen. Medelsanvisningen för ifrågava-

rande ändamål torde lämpligen böra fördelas på två budgetår. Jag förordar, att för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 800 000 kronor. Enligt vad byggnadsstyrelsen upplyst återstår av tidigare för ifrågavarande ändamål anvisade anslag ett belopp av 32 000 kronor, vilket belopp icke tillförts riksgäldsfonden. Jag förutsätter, att jämväl detta belopp må tagas i anspråk under nästa budgetår för byggnadsföretagets utförande.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag. I likhet med departementschefen förutsätter utskottet, att byggnadsstyrelsen ägnar uppmärksamhet åt den av 1940 års civila byggnadsutredning berörda frågan om en centralisering av värmeanläggningen för nu ifrågavarande nybyggnad och övriga i närheten planerade institutionsbyggnader.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av nybyggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 800 000 kronor.

3:o) Inredningsarbeten för röntgendiagnostiska avdelningen vid karolinska sjukhuset. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 5), vilket avser anvisande av medel till inredande av vissa reservutrymmen vid ifrågavarande avdelning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inredningsarbeten för röntgendiagnostiska avdelningen vid karolinska sjukhuset* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 60 500 kronor.

4:o) Om- och tillbyggnad av huvudpolikliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 6), vilket innebär överflyttning av ifrågavarande anslag från beredskapsstaten för innevarande budgetår till riksstaten för budgetåret 1945/46, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Om- och tillbyggnad av huvudpolikliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 132 500 kronor.

5:o) Om- och nybyggnadsarbeten för öronkliniken och kirurgiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 6—11), vilket avser anvisande av medel till uppförande av nybyggnad för öron-, näs- och halskliniken för en sammanlagd kostnad av 1 776 000 kronor, vissa ombyggnadsarbeten för kirurgiska kliniken för tillhopa 469 000 kronor samt anordnande av en till 120 000 kronor kostnadsberäknad karantänsavdelning, får utskottet — under erinran att halva kost-

naden för nämnda byggnadsföretag avsetts skola bestridas av statsmedel och andra hälften av Uppsala läns landsting — hemställa,

att riksdagen må till *Om- och nybyggnadsarbeten för öronkliniken och kirurgiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 1 182 500 kronor.

6:o) **Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 11 och 12), vilket avser anslag till bestridande av ritningskostnader m. m. vid den fortsatta beredningen av byggnadsfrågor vid ifrågavarande tekniska högskola, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 150 000 kronor.

7:o) **Uppförande av förrådsbyggnad för institutionen för vattenbyggnad vid tekniska högskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 12) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av förrådsbyggnad för institutionen för vattenbyggnad vid tekniska högskolan i Stockholm* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 8 500 kronor.

8:o) **Byggnadsarbeten vid småskoleseminariet i Haparanda.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 8) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

9:o) **Nybyggnader för nomadskolorna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 13—15), vilket avser anvisande av ett slutanslag för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnader för nomadskolorna* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 410 000 kronor.

Statens utlåningsfonder.

10:o) **Statens lånefond för universitetsstudier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 15 och 16), vilket innebär en anslagshöjning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens lånefond för universitetsstudier* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 550 000 kronor.

11:o) **Allmänna studielånefonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 16—18) får utskottet — under erinran att för utdelning av studielån under våren 1945 beräknas stå till förfogande omkring 420 000 kronor utöver det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet — hemställa,

att riksdagen må till *Allmänna studielånefonden* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 80 000 kronor.

Fonden för låneunderstöd.

12:o) **Lån till August Abrahamsons stiftelse för slöjdlärover för vissa ombyggnadsarbeten m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 18—20), vilket avser ett tilläggsanslag till det av 1942 års riksdag för motsvarande ändamål anvisade anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till August Abrahamsons stiftelse för slöjdlärover för vissa ombyggnadsarbeten m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 19 000 kronor.

Stockholm den 6 april 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Emil Petersson, Johan Eric Ericson, Gustav Emil Andersson, Ragnar Bergh* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Svensson* i Grönvik, *Persson* i Falla, *Bergström, Wal-lenheim, Malmborg* i Skövde, *Viklund, Onsjö*, fru *Alvén*, herrar *Sefve, Åkerström, Hoppe* och *Thapper*.